

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па навуковай рабоце
БДУКМ

 В.Р. Языковіч

«15» 03 2019 г.

Рэгістрацыйны № ВД-761 эвуч.

РЭСТЫТУЦЫЯ КУЛЬТУРНЫХ КАШТОЎНАСЦЕЙ

Вучэбная праграма па спецыяльнасці

II ступені вышэйшай адукацыі 1-23 80 02

Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны

Прафілізацыя: Культурная спадчына і музейлогія

2019

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарта вышэйшай адукацыі II ступені ОСВО 1-23 80 02-2019 па спецыяльнасці 1-23 80 02 «Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны», вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці II ступені 1-23 80 02 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны. Прафілізацыя: Культурная спадчына і музейялогія. Рэгістрацыйны нумар Е 23-2-20/вуч. ад 18.04.2019

СКЛАДАЛЬНІК:

Паўлава А.Я., дацэнт кафедры гісторыі Беларусі і музейзнаўства установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

А.М.Бяляўскі, дацэнт кафедры крыніцазнаўства ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт”, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Ю.М.Бяспалы, дацэнт кафедры філасофіі і метадалогіі гуманітарных навук установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”, кандыдат юрыдычных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай гісторыі Беларусі і музейзнаўства ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пракакол № 8 ад 24.01.2019);

Прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пракакол № 3 ад 20.02.2019).

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма па вучэбнай дысцыпліне “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей” прадугледжана для студэнтаў II ступені вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 1- 23 80 02 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны. Прафілізацыя: Культурная спадчына і турызм.

Вучэбная праграма адлюстроўвае змест вучэбнай дысцыпліны “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей” і вызначае аб’ём ведаў, які патрабуецца ад студэнтаў II ступені вышэйшай адукацыі. Пры распрацоўцы праграмы ўлічаны патрабаванні вучэбных дысцыплін “Гісторыя Беларусі”, “Усеагульная гісторыя мастацтваў”, “Гісторыя і тэорыя музейнай справы”, “Ахова гісторыка-культурнай спадчыны”.

Мэта вывучэння вучэбнай дысцыпліны – сфарміраваць спецыяліста, які валодае неабходным аб’ёмам ведаў аб рэстытуцыі культурных каштоўнасцей ў Рэспубліку Беларусь і ўвядзенні іх у навуковую і сацыякультурную прастору.

Змястоўная частка праграмы накіравана на вырашэнне наступных задач:

- пазнаёміць студэнтаў з асаблівасцямі працэса станаўлення інстытута рэстытуцыі культурных каштоўнасцей ;
- разгледзець прававыя асновы рэгулявання пытанняў рэстытуцыі ў міжнародных адносінах;
- вызначыць асноўныя праблемы вяртання культурных каштоўнасцей Беларусі, страчаныя на працягу гісторыі;
- разгледзець прынцыпы фарміравання заканадаўства ў галіне культурных каштоўнасцей у Рэспубліцы Беларусь;
- навучыць студэнтаў асновапалагаючым прынцыпам атрыбуцыі музейных прадметаў, вывезенных з тэрыторыі БССР у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Вучэбная дысцыпліна “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей” уваходзіць у модуль “Ахова культурнай спадчыны” і адносіцца да кампанента ўстановы вышэйшай адукацыі.

Засваенне вучэбнай дысцыпліны “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей” павінна забяспечыць фарміраванне наступных кампетэнцый.

Універсальныя кампетэнцыі:

УК-3 Быць здольным выяўляць і аналізаваць актуальныя праблемы, якія вызначаюць канкрэтныя сферы прафесійнай дзейнасці, бачыць іх узаемасувязь, прапаноўваць аптымальныя шляхі для іх вырашэння.

Спецыяльныя кампетэнцыі:

СК-3 Быць здольным распрацоўваць стратэгію кіравання культурнай спадчынай, у тым ліку ва ўмовах канфлікту інтарэсаў

СК-5 Валодаць прыёмамі і метадамі працы па ахове і выкарыстанні гістарычных забудов і прыродных ландшафтаў

Студэнт павінен *умець*:

- аналізаваць крыніцы і літаратуры па тэме;
- выдзяляць этапы ў гісторыі перамяшчэння аб’ектаў культурнай спадчыны;
- выкарыстоўваць юрыдычныя дакументы для доказу права на культурную каштоўнасць.

Для павышэння эфектыўнасці кіравання адукацыйным працэсам і арганізацыі кантрольна-ацэначнай дзейнасці выкладчыкам рэкамендуецца выкарыстоўваць варыятыўныя мадэлі кіруемай самастойнай работы, метадыку актыўнага навучання, дыскусійныя формы.

Да эфектыўных педагагічных тэхналогій і метадык, якія садзейнічаюць далучэнню студэнтаў да пошуку і выкарыстання ведаў, набыццю вопыту самастойнага вырашэння задач адносяцца:

- гісторыка-тэматычны падыход;
- тэхналогіі праблемна-модульнага навучання;
- тэхналогіі вучэбна-даследчай дзейнасці;
- камунікатыўныя тэхналогіі.

Лекцыі раскрываюць асноўныя праблемы па кожнай тэме вучэбнай дысцыпліне “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей”. Семінарскія заняткі праводзяцца па тэмах вучэбнай дысцыпліны, якія патрабуюць набыцця практычных навыкаў працы з дакументамі, замацавання тэарэтычных ведаў, атрыманых на лекцыях і ў выніку самастойнай працы над навучальным матэрыялам.

Працаёмкасць вучэбнай дысцыпліны складае 3 заліковыя адзінкі.

Пры вывучэнні вучэбнай дысцыпліны “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей” выкарыстоўваюцца сучасныя метады навучання і камп’ютарныя тэхналогіі.

У адпаведнасці з вучэбным планам, на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей” прадугледжана 108 гадзін, з якіх 36 – аўдыторныя. Прыкладнае размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў: лекцыі – 24 гадзіны, семінарскія заняткі – 12 гадзіны.

Рэкамендаваная форма кантролю ведаў магістрантаў – экзамен.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Раздзел I. Этапы станаўлення паняцця рэстытуцыі культурных каштоўнасцей. Прававыя асновы аховы культурных каштоўнасцей

Уводзіны.

Паняцце рэстытуцыі. Віды рэстытуцыі. Кампенсатарная рэстытуцыя. Рэстытуцыйная прэтэнзія. Актуальнасць праблемы рэстытуцыі для Беларусі. Замежныя навуковыя даследаванні па праблеме рэстытуцыі. Айчыныя даследаванні (Т. Гернович, У.Гілеп, Э.Кароль, А.Мальдзіс, І.Мартыненка, Т.Рошчына)

Тэма 1. Узнікненне, станаўленне і развіццё інстытута рэстытуцыі ў кантэксце гісторыі Еўропы

Генезіс і трансфармацыя інстытута рэстытуцыі ў правазнаўстве. Сувязь інстытута рэстытуцыі з іншымі прававымі інстытутамі. Вырашэнне спрэчных пытанняў па праблеме рэстытуцыі культурных каштоўнасцей: кампенсацыя, сацісфакцыя, формы кампенсацыі

Гісторыя рэстытуцыі культурных каштоўнасцей у краінах Еўропы ў XX стагоддзі. Праблемы аховы культурнай спадчыны ў міжнародных канвенцыях. Першыя дамовы ў галіне рэстытуцыі гісторыка-культурнай спадчыны: Гаагская канвенцыя 1907 г. і Версалькая дамова 1919 г. Пытанне захавання маральна-этычных нормаў пры рэалізацыі міжнароднага права ў сферы вяртання і рэстытуцыі культурных каштоўнасцей.

Тэма 2. Рухомыя каштоўнасці і метады іх абароны. Музеі і міжнародный абарот культурных каштоўнасцей

Паняцце рухомах культурных каштоўнасцей. Заканадаўчае рэгуляванне адносін уласнасці на гісторыка-культурныя каштоўнасці. Рэкамендацыі ЮНЕСКА “Аб ахове рухомах культурных каштоўнасцей”. Лёс беларускіх музейных збораў у міжваенны перыяд XX ст. Праблема вяртання музейных прадметаў у другой палове XX ст. Агульнапрызнаныя прынцыпы і нормы міжнароднага права, рэгулюючыя абарот культурных каштоўнасцей і дзейнасць музеяў. Ахова культурных каштоўнасцей як адзін з накірункаў дзейнасці ІКОМ.

Агульныя пытанні міжнароднай аховы культурнай спадчыны. Барацьба з крадзяжамі і незаконным вывазам культурных каштоўнасцей. Міжнароднае супрацоўніцтва ў сферы аховы культурных каштоўнасцей і міжнародныя арганізацыі. “Намюрская дэкларацыя” 2015 г.

Правапераемнасць дзяржаў і праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей. Фарміраванне адзінай культурнай прасторы краін-удзельніц СНД. Пагадненне краін-удзельніц СНД аб барацьбе супраць крадзяжоў культурных каштоўнасцей і забеспячэнні іх зварота (5 кастрычніка 2007 г. Душанбэ).

Тэма 3. Міждзяржаўныя канвенцыі і міжўрадавыя пагадненні ў галіне рэстытуцыі

Пакт Рэрыха. Канвенцыя ЮНЕСКА “Аб абароне культурных каштоўнасцей у выпадку узброенага канфлікту” (14 мая 1954 г.); Міжнародны пакт аб эканамічных, сацыяльных і культурных правах (1966г.), “Аб мерах, накіраваных на забарону і папярэджанне незаконнага ўвоза, вываза і перадачы шласнасці на культурныя каштоўнасці” (14 лістапада 1970 г.); “Аб ахове сусветнага культурнай і прыроднай спадчыны” (16 лістапада 1972 г.); Двухбаковыя дамовы і пагадненні, заключаныя па пытаннях аховы гісторыка-культурнай спадчыны”, “Пагадненне аб правапераемнасці ў адносінах да дзяржаўных архіваў былога СССР” (6 ліпеня 1992 г.), Пагадненне аб супрацоўніцтве мытных службаў па пытаннях затрымання і вяртання незаконна вывазімых і ўвазімых культурных каштоўнасцей” (15 красавіка 1994 г., г. Масква),

“Усеагульная дэкларацыя аб культурнай разнастайнасці (абвешчана 2 лістапада 2001 г. на 31-й Генеральнай канферэнцыі ЮНЕСКА); Канвенцыя ЮНЕСКА “Аб мерах, накіраваных на забарону і папярэджанне незаконнага ўвоза, вываза і перадачы права ўласнасці на культурныя каштоўнасці”. Канвенцыя УНІДРУА “Аб выкрадзеных і незаконна вывезенных культурных каштоўнасцей” (Рым, 24 чэрвеня 1995 г.)

Раздзел II. Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей у гісторыі Беларусі

Тэма 4. Гісторыка-культурная спадчына беларускага народа і праблемы міграцыі культурных каштоўнасцей у эпоху Сярэднявечча і Новага часу

Гісторыка-культурная і духоўная спадчына беларускага народа і праблема вываза культурных каштоўнасцей у ходзе ваенных канфліктаў эпохі Сярэднявечча і Новага часу. Сцягванне дакументальнай спадчыны ў архівасховішча г.Масквы і Пецярбурга пасля ўваходжання беларускіх тэрыторый у склад Расійскай імперыі. Месцы знаходжання аб’ектаў гісторыка-культурнай спадчыны, страчаных у той перыяд. Вываз дакументальных матэрыялаў з Беларусі ў XIX – пачатку XX стагоддзя. Перамешчаныя беларускія кнігі і кніжныя калекцыі.

Тэма 5. Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны і міжваенны перыяд.

Вываз культурных каштоўнасцей з тэрыторыі беларускіх губерній Расійскай імперыі ў 1914 – 1918 гг. Лёс бібліятэкі Храптовічаў. Абмеркаванне пытанняў рэстытуцыі на Першай Усебеларускай канферэнцыі архіўных супрацоўнікаў у 1924 г. і Першым з’ездзе даследчыкаў беларускай археалогіі і археаграфіі ў 1926 г. Распродаж музейных каштоўнасцей Беларусі на замежных аўкцыёнах у 1920-я гады. Перамяшчэнне беларускіх архіваў у 1917 – 1941 г. Праблема рэстытуцыі культурных каштоўнасцей ва ўзаемаадносінах СССР і Польскай дзяржавы.

Тэма 6. Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей Беларусі ў перыяд Другой сусветнай вайны.

Вываз культурных каштоўнасцей нацыстамі з тэрыторыі еўрапескіх краін у гады Другой сусветнай вайны. Нацысцкія структуры грабязу музейных збораў. Перамяшчэнне культурных каштоўнасцей з тэрыторыі БССР у гады Другой сусветнай вайны. Страты музеяў БССР. Спіс Дзяржаўнай мастацкай галерэі БССР. Дзейнасць А.В.Аладавай. Арганізацыя вяртання культурных каштоўнасцей пасля заканчэння вайны і яе вынікі. Архіўныя дакументы аб арганізацыі вяртання беларускіх каштоўнасцей.

Тэма 7. Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей Беларусі, перамешчаных у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Кампенсатарная рэстытуцыя. Перамяшчэнне культурных каштоўнасцей рэспублік СССР ўнутры краіны пасля заканчэння вайны. Лёсы беларускіх каштоўнасцей. Аднаўленне страт беларускіх музеяў. Пошук згубленых культурных каштоўнасцей у краінах свету на працягу 1940-1980-х гадоў. Дзейнасць рэспубліканскага аддзялення Савецкага фонду культуры і Міністэрства культуры БССР. Роля Акадэміі навук БССР, Галоўнага архіўнага ўпраўлення, Дзяржаўнай бібліятэкі імя Леніна, Беларускага таварыства дружбы і культурных сувязяў з замежнымі краінамі, Таварыства “Радзіма”. Камісія “Вяртанне” пры Беларускам фондзе культуры (У.Гілеп, Н.Высоцкая, А.Грыцкевіч, Л.Побаль, Т.Рошчына, В.Скалабан, М.Шумейка, М.Яніцкая). Дзейнасць А.Мальдзіса па пошуку і рэстытуцыі беларускай культурнай спадчыны.

Тэма 8. Праблемы рэстытуцыі культурных каштоўнасцей у Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе. “Кодэкс аб культуры Рэспублікі Беларусь” і праблема рэстытуцыі.

Вырашэнне пытання гісторыка-культурнай спадчыны пасля распаду СССР. Праблема рэстытуцыі культурных каштоўнасцей у межах супрацоўніцтва краін СНД. Рэстытуцыя як пытанне ва ўзаемаадносінах Р.Б. з іншымі дзяржавамі. Закон РФ “ Аб культурных каштоўнасцях перамяшчаных у Саюз ССР у выніку Другой сусветнай вайны і знаходзячыхся на тэрыторыі Расійскай Фэдэрацыі” і праблема вяртання беларускай культурнай спадчыны.

Культурная палітыка Рэспублікі Беларусь па вяртання культурнай спадчыны. Камісія пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь па выяўленню, вяртання, сумеснаму выкарыстанню і ўвядзенню ў навуковы і культурны абарот нацыянальных культурных каштоўнасцей, якія апынуліся за межамі Беларусі (2009 г.). Дзейнасць прадстаўнікоў грамадскасці (Н.Высоцкай, У.Гілепа, Т.Герновіч, Г.Запартыкі, В.Папко, В.Скалабана, А.Сушы, М.Шумейкі, М.Яніцкай) .Прынцыпы рэстытуцыі культурных каштоўнасцей Беларусі згодна “Кодэкса аб культуры Рэспублікі Беларусь”. Міжведамасная камісія па вяртання культурных каштоўнасцей (2017 г.) і вынікі яе работы.

Стварэнне зводнага рэестра беларускіх культурных каштоўнасцяў, якія апынуліся за межамі Рэспублікі Беларусь. Увядзенне ў навуковы і сацыякультурны зварот беларускіх культурных каштоўнасцей, што апыніліся за межамі РБ. Пospехі і перспектывы ў галіне вяртання культурных каштоўнасцей. Часовае вяртанне. Віртуальнае вяртанне. Дзейнасць Нацыянальнага мастацкага музея, нацыянальнага гістарычнага музея, Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА
ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
(дзённая форма навучання)**

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін КСР	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі		
Раздзел I Этапы станаўлення паняцця рэстытуцыі культурных каштоўнасцей. Правыя асновы аховы культурных каштоўнасцей					
	Уводзіны	2			
1	Узнікненне, станаўленне і развіццё інстытута рэстытуцыі ў кантэксце гісторыі Еўропы	2	2		
2.	Рухомыя каштоўнасці і метады іх абароны.	2			
3	Міждзяржаўныя канвенцыі і міжўрадавыя пагадненні ў галіне рэстытуцыі	2	2		
Раздзел II. Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей у гісторыі Беларусі					
4	Гісторыка-культурная спадчына беларускага народа і праблемы міграцыі культурных каштоўнасцей у эпоху Сярэднявечча і Новага часу	2	2		
5	Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны і міжваенны перыяд.	2			
6	Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей у перыяд Другой сусветнай вайны.	2	2	2	адказы на пытанні
7	Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей Беларусі, перамешчаных у гады Вялікай Айчыннай вайны.	4	2		
8	Праблемы рэстытуцыі культурных каштоўнасцей у Рэспубліцы Беларусь на сучасным этапе. “Кодэкс аб культуры Рэспублікі Беларусь” і праблема рэстытуцыі.	4	2	2	міні-даклады, адказы на пытанні
	Разам:	24	12	4	

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА
ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
(завочная форма навучання)**

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін	
		Лекцыі	Семінарыя заняткі
Раздзел I Этапы станаўлення паняцця рэстытуцыі культурных каштоўнасцей. Правыя асновы аховы культурных каштоўнасцей			
	Уводзіны	1	
1	Узнікненне, станаўленне і развіццё інстытута рэстытуцыі ў кантэксце гісторыі Еўропы	1	
2	Рухомыя каштоўнасці і метады іх абароны. Міждзяржаўныя канвенцыі і міжўрадавыя пагадненні ў галіне рэстытуцыі	1	1
Раздзел II. Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей у гісторыі Беларусі			
3	Гісторыка-культурная спадчына беларускага народа і праблемы міграцыі культурных каштоўнасцей у эпоху Сярэднявечча і Новага часу	1	1
4	Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны і міжваенны перыяд.	1	
5	Праблемы перамяшчэння культурных каштоўнасцей у перыяд Другой сусветнай вайны.	1	
6	Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей Беларусі, перамешчаных у гады Вялікай Айчыннай вайны.	1	1
7	Праблемы рэстытуцыі культурных каштоўнасцей у Рэспубліцы Беларусь на сучасным этапе. “Кодэкс аб культуры Рэспублікі Беларусь” і праблема рэстытуцыі.	1	1
	Разам:	8	4

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА ЛІТАРАТУРА

Асноўная:

1. *Барышев, В.* Международно-правовые и нравственные аспекты компенсаторной реституции культурных ценностей / В. Барышев // Журн. междунар. права и междунар. отношений. — 2008. — № 2. — С. 9-14.
2. *Видинеев, Д. И.* Прогрессивное развитие института международно-правовой защиты культурных ценностей: дис. ... канд. юр. наук: 12.00.10. / Д. И. Видинеев. — Москва, 2017. — 233 с.
3. *Вяртанне–3: Зборнік артыкулаў і дакументаў* / Беларускі фонд культуры; рэд.кал.: А. Мальдзіс, Н. Высоцкая [і інш.]. — Мінск, 1996. — 256 с.
4. *Гернович, Т. Д.* Введение в научный оборот белорусских культурных ценностей, оказавшихся за пределами Республики Беларусь / Т. Д. Гернович // Крыніцазнаўства і спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны : навук. зб. Вып. 7 / рэдкал. : С. М. Ходзін (адк. рэд.) [і інш.]. — Мінск: БДУ, 2012. — С. 11-29.
5. *Гернович, Т. Дз.* Дакументальныя крыніцы па гісторыі перамешчаных беларускіх архіваў (кан. XVIII - пач. XXI ст.): аўтарэф. дыс. ... канд. гіст. навук: 07.00.09 / Т. Дз. Гярновіч; Бел. дзярж. ун-т. — Мінск, 2010. — 20 с.
6. *Зинич М. С.* Поиск и возвращение похищенных фашистами культурных ценностей / М. С. Зинич // Отечественная история.— 2005.— №2.— С. 101—112.
7. *Канвенцыя УНІДРУА: плюсы для нашых каштоўнасцей* [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://kimpress.by/index.phtml?page=2&id=309>. — Дата доступа: 09.08.2019.
8. *Король, Э. Л.* Возвращение культурных ценностей из чужого незаконного владения: частноправовой аспект: автореф. дис. ... канд. юр. наук: 12.00.03 / Э. Л. Король; Грод. Гос. ун-т. — Минск, 2012. — 26 с.
9. *Король, Э. Л.* Проблема реституции культурных ценностей: многообразие подходов в юридической науке / Э. Л. Король // Право.by Научно-практический журнал. — 2012. — №6 — С. 115-119.
10. *Король, Э. Л.* Социально-культурная политика Республики Беларусь по возвращению культурных ценностей/ Э. Л. Король // Веснік Гродз. Дзярж. ун-та. Сер. 4, Правазнаўства. — 2013. — №4. — С. 106—112.
11. *Король, Э.Л.* Историко-правовые аспекты реституции белорусских ценностей после Великой Отечественной войны / Э.Л.Король// Веснік Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Серыя 4. Правазнаўства. Псіхалогія. — 2008. - №3. - С.90-93.
12. *Король, Э.Л.* Проблема реституции культурных ценностей в рамках сотрудничества стран СНГ / Э.Л.Король// Журнал международного права и международных отношений. — 2008. - №34 — С.13-17.

13. *Кривошей, Д. А.* Проблема возвращения культурных ценностей в культурной политике Беларуси (1991–2018 гг.). [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://issp.gnpu.edu.ua/ru/content/krivoshey-d-problema-vozvrashcheniya-kulturnyh-cennostey-v-kulturnoy-politike-belarusi-1991>. — Дата доступа: 18.08.2019.
14. *Кривашэй, Д. А.* Міжнародна супрацоўніцтва Рэспублікі Беларусь у галіне аховы гісторыка-культурнай спадчыны / Д. А. Кривашэй // Аператыўная інфармацыя па праблемах культуры і мастацтва: Інфарм.-аналіт. зб. / Нацыянальная бібліятэка Беларусі. — Мінск, 2000. — Вып. 4. — С. 37—49.
15. *Мальдис, А. И.* Белорусские сокровища за рубежом / А. И. Мальдис. — Минск: Літаратура і Мастацтва, 2009. — 208 с.
16. *Мартыненко, И. Э.* Правовая охрана историко-культурного наследия в государствах Таможенного союза / И. Э. Мартыненко. — Москва, РИОР, 2017. — 285 с.
17. *Пашкевич, О.* Реституция культурных ценностей как реализация культурных прав человека / Э.Л.Король // Журнал международного права и международных отношений. — 2008. - №34 – С.13-17.
18. *Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей.* Праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (Юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты): Матэрыялы Міжнар. навук. канф., якая адбылася ў Мінску пад эгідай UNESCO 19-20 чэрвеня 1997 г. (Вяртанне-4) / Рэдкал.: А. Мальдзіс (гал. Рэд.) і інш. — Мінск: Нацыянальны навукова-асветны центр імя Францыска Скарыны, 1997. — 336 с.
19. *Шумейко, М. Ф.* Собрать рассеянное: О реституции белорусских архивов в прошлом и настоящем / М. Ф. Шумейко. — Минск: Белорусский фонд культуры, комиссия “Вяртанне”, 1997. — 153 с.

Дадатковая

1. *130 лет Белорусскому Фонду культуры* <http://pravo.gov.ru/proxy/ips/?docbody=&nd=102052508&rdk=&backlink=> [Электронный ресурс] / Краязнаўчая газета. — Режим доступа: <http://bfk.by/?p=4791>. — Дата доступа: 26.11.2019.
2. *Object Identification is an internationally recognized standard conceived to document and identify cultural goods.* [Electronic resource]. Mode of access: <https://icom.museum/en/activities/standards-guidelines/objectid/>. — Date of access: 30.10.2019.
3. *Promote the return or the restitution of cultural property: the information kit on restitution* / United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation [Electronic resource]. Mode of access: <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001394/139407eb.pdf>. — Date of access: 01.10.2019.

4. *Аб Камісіі пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь па выяўленню, вяртанню, сумеснаму выкарыстанню і ўвядзенню ў навуковы і культурны ўжытак нацыянальных культурных каштоўнасцей, якія апынуліся за межамі Беларусі: постановление Совета Министров Респ. Беларусь, 16 янв. 2009 г., № 43: в ред. постановления Совета Министров Респ. Беларусь от 15.10.2011 г. // Консультант Плюс: Беларусь. Технология 3000 [Электронный ресурс] / ООО «ЮрСпектр», Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. — Минск, 2012.*
5. *Александрова, М. А.* Гражданско-правовой режим культурных ценностей в Российской Федерации: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. / Санкт-Петербург, 2007. — 189 с.
6. *Богуславский М. М.* Судьба культурных ценностей / М. М. Богуславский— Москва: Юристь, 2006. — 205 с.
7. *Богуславский М. М.*, Культурные ценности в международном обороте: правовые аспекты/ М. М. Богуславский. — Москва: Юристь, 2005. — 427 с.
8. *Возвращение историко-культурных ценностей Беларуси: реалии и планы [Электронный ресурс] Режим доступа: <https://www.belta.by/roundtable/view/vozvrashchenie-istoriko-kulturnyh-tsennostej-belarusi-realii-i-plany-1007/>.* — Дата доступа: 06.11.2019.
9. *Высоцкая, Н. Ф.* Ценности, переданные из Музея истории Великой Отечественной войны в Минске в 1950 г. Польской Народной Республике / Н. Ф. Высоцкая // Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей. Праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (Юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты): Матэрыялы Міжнар. навук. канф., якая адбылася ў Мінску пад эгідай UNESCO 19-20 чэрвеня 1997 г. / Нацыянальны навукова-адукацыйны цэнтр імя Ф. Скарыны; рэд. кал.: А. Мальдзіс, А. Міхальчанка, Т. Рошчына, А. Тоўсцік. — Мінск, 1997. — С. 112—133.
10. *Герновіч, Т. Дз.* Праблема архіўнай рэстытуцыі: тэрміналагічны аспект / Т. Дз. Герновіч // Крыніцазнаўства, археаграфія, архівазнаўства ў XX—XXI ст. у Беларусі: зб. Навук. Артыкулаў, прысвечаных 100-годдзю з дня нараджэння М. М. Улашчыка / рэдкал. : С. М. Ходзін (адк. Рэд.) [і інш.]. — Мінск: БДУ, 2007. — С. 199-203
11. *Годованец, Ю. А.* Сохранение культурных ценностей: теория и практика применения международных стандартов: Культурологический анализ: автореф. дис. ... канд. культурологии: 24.00.01/ Ю. А. Годованец. — Москва, 2004. — 22 с.
12. *Гроций, Г.* О праве войны и мира [Электронный ресурс] Режим доступа: https://www.civisbook.ru/files/File/Groziy_Kn1.pdf. — Дата доступа: 28.10.2019.
13. Декларация принципов международного культурного сотрудничества [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.lawmix.ru/abro/735>. — Дата доступа: 24.09.2019.

14. Закон Рэспублікі Беларусь “Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны” ад 9 студзеня 2006 г. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://livingheritage.by/zakon%20ab%20achovie%20HKS.pdf>. — Дата доступа: 09.06.2019.
15. *Зинич, М. С.* Похищенные сокровища: вывоз нацистами российских культурных ценностей / М.С. Зинич. — Москва: Институт российской истории Российской Академии наук, 2003. — 276 с.
16. *Касатенко, А. Н.* Культурная политика России в вопросах реституции культурных ценностей: автореф. дис. ... канд. филос. наук: 24.00.01. / А. Н. Касатенко. — Ростов-на-Дону, 2013. — 15 с.
17. *Кірухіна, Л. Г.* Праграма “Памяць Беларусі”, праблемы вяртання дакументальных помнікаў /Л. Г. Кірухіна// Бібліятэка ў сучаснай інфармацыйнай прасторы: (Матэрыялы Міжнар. Навук.-практ. канф., прысвечанай 75-годдзю Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі), Мінск, 24 кастр, 1997 / Нацыянальная бібліятэка Беларусі, склад.: Л. Г. Кірухіна. — Мінск, 1998. — с. 77.
18. *Клепікаў, М. Я.* Распрадажа музейных каштоўнасцей Беларусі на замежных аўкцыёнах у 1920-я гады / М. Я. Клепікаў // Беларускі гістарычны часопіс. — 2008. — № 4. — С. 18—23.
19. *Ковальски, В.* Репатриация культурных ценностей в ситуации уступок территории и распада многонациональных государств / В.Ковальски //Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей. Праблемы вяртання і сумеснага выкарыстання (Юрыдычныя, навуковыя і маральныя аспекты): Матэрыялы Міжнар. навук. канф., якая адбылася ў Мінску пад эгідай UNESCO 19-20 чэрвеня 1997 г. / Нацыянальны навукова-адукацыйны цэнтр імя Ф. Скарыны; рэд. кал.: А. Мальдзіс, А. Міхальчанка, Т. Рошчына, А. Тоўсік. — Мінск, 1997. — С. 21—52.
20. *Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры 20 ліпеня 2016 г. № 413-3 //* Консультант Плюс: Беларусь. Технология 3000 [Электронный ресурс] / ООО «ЮрСпектр», Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. — Минск, 2016.
21. *Конвенция УНИДРУА по похищенным или незаконно вывезенным культурным ценностям (Рим 24.06.1995.)* [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.bestpravo.ru/>. Дата доступа: 29.10.2019.
22. *Музейный предмет как класс культурных ценностей* [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/muzeyny-predmet-kak-klass-kulturnyh-tsennostey/viewer>. — Дата доступа: 15.09.2019.
23. *Несцярчук Л. М.* Ахова гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі: Асноўн. этапы фарміравання, сучас. стан і перспектывы / Л. М. Несцярчук — Мінск, 2003. — 286 с.
24. *Нешатаева, В.* Культурные ценности. Цена и право / В. Нешатаева. — Москва, Издательский дом Высшей школы экономики, 2013. — 230 с.
25. *О культурных ценностях, перемещенных в Союз ССР в результате Второй мировой войны и находящихся на территории Российской*

- Федерации [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://pravo.gov.ru/proxy/ips/?docbody=&nd=102052508&intelsearch=528>. — Дата доступа: 23.09.2019.
26. Павлова, Л. В. Второй протокол к Гаагской конвенции о защите культурных ценностей в случае вооруженного конфликта 1954 г. / Л. В. Павлова, А. Е. Вашкевич. // ЮНЕСКО и права человека. Минск: Тесей, 2002. С. 148—159.
27. Проект “Вяртанне” [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://viartanne.by/be_BY/project/nraeKTbnpTaHHe-/bd508a81-f927-4021-a2aa-36cf01c46d28. — Дата доступа: 22.11.2019.
28. *Предотвращение* незаконной торговли культурными ценностями: справочник по выполнению Конвенции ЮНЕСКО 1970 г. — Москва: ЮниПринт, 2002. — 168 с.
29. *Соглашение* о возвращении культурных и исторических ценностей государствам их происхождения, 14.02.1992 г. — Содружество: информ. вестник Совета глав государств и Совета глав правительств СНГ. — 1992. — № 2. — С. 58—59.
30. *Соглашение* о сотрудничестве в области культуры, 15.05.1992 г. — Содружество: информ. вестник Совета глав государств и Совета глав правительств СНГ. — 1992. — № 2. — С. 51—54.
31. Суша, А. Вяртанне “Малой Падарожнай кніжкі” у Беларусь / А. Суша // Бел. Гіст. Часопіс. — 2017. — №3. — С. 34-37.
32. Суша, А. Лёс культурнай спадчыны Грэка-каталіцкай царквы ў Беларусі: новыя знаходкі ў львоўскіх зборах / А. Суша //Здабыткі: дакументальныя помнікі на Беларусі / Нацыянальная бібліятэка Беларусі; складальнікі: Л. Г. Кірухіна, К. В. Суша. —Мінск, 2009. — Вып. 11. — С. 88—129.
33. *Томан, Д.* Защита культурных ценностей во время вооруженных конфликтов/ Д. Томан. — Москва: Издательский дом “Магистр-пресс”, 2005. — 542 с.
34. Ушакова, Т. Правопреемство Республики Беларусь в отношении государственных архивов / Т. Ушакова // Правовые аспекты реституции культурных ценностей: теория и практика: материалы науч.-практ. симпозиума / редкол.: Л. И. Лозенко [и др.]. — Киев, 1997. С. 155—159.
35. Шумейка М. Першы з'езд даследчыкаў беларускай археалогіі і археаграфіі // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т. 5. — Мінск, 1999. — С. 479.

Рэкамендуемыя метады (тэхналогіі) навучання

Да эфектыўных педагагічных тэхналогій і метадык, якія садзейнічаюць далучэнню студэнтаў да пошуку і выкарыстання ведаў, набыццю вопыту самастойнага вырашэння задач адносяцца:

- гісторыка-тэматычны падыход;
- тэхналогіі праблемна-модульнага навучання;
- тэхналогіі вучэбна-даследчай дзейнасці;
- камунікатыўныя тэхналогіі;
- метады аналізу канкрэтных сітуацый.

Для кіравання адукацыйным працэсам і арганізацыі кантрольна-ацэначнай дзейнасці выкладчыкам рэкамендуецца выкарыстоўваць рэйтывавыя, крэдытна-модульныя сістэмы ацэнкі вучэбнай дзейнасці студэнтаў, варыятыўныя мадэлі кіруемай самастойнай работы, вучэбна-метадычныя комплексы. У практыку семінарскіх заняткаў мэтазгодна ўкараняць метадыку актыўнага навучання, дыскусійныя формы.

Па кожным раздзеле і тэме дадзенай вучэбнай праграмы ў адпаведнасці з іх мэтамі і задачамі выкладчыкам праектуюцца і рэалізуюцца пэўныя педагагічныя тэхналогіі. У ліку найбольш перспектыўных і эфектыўных сучасных інавацыйных адукацыйных сродкаў і тэхналогій, якія дазваляюць рэалізаваць сістэмна-дзейнасны кампетэнтнасны падыход у вучэбна-выхаваўчым працэсе, варта вылучыць: вучэбна-метадычныя комплексы (у тым ліку электронныя), варыятыўныя мадэлі самастойнай працы студэнтаў, блочна-модульныя, модульна-рэйтывавыя і крэдытныя сістэмы, інфармацыйныя тэхналогіі, метады кейсаў, метадыкі актыўнага навучання.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў

Самастойная работа студэнтаў накіравана на:

- фарміраванне ўменняў па з'яўшчэнні розных відаў інфармацыі аб гістарычных крыніцах;
- якаснае засваенне і сістэматызацыю атрыманых тэарэтычных ведаў;
- фарміраванне ўмення выкарыстоўваць атрыманыя веды ў навукова-фондавай дзейнасці музейных устаноў і ў рабоце устаноў краязнаўчатурыстычнай сферы;
- замацаванне практычных уменняў студэнтаў;
- фарміраванне самастойнай думкі;
- развіццё навукова-даследчых навыкаў.

Рэкамендаванья сродкі дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў прадугледжвае падрыхтоўку студэнтамі інфармацыйных матэрыялаў па розных аспектах рэстытуцыі культурных каштоўнасцей.

Для дыягностыкі кампетэнцыі студэнтаў прадугледжваецца выкарыстанне наступных сродкаў дыягностыкі:

- тэсты з выкарыстаннем заданняў адкрытай і закрытай формы па асобных раздзелах і дысцыпліне ў цэлым;
- пісьмовыя заданні па асобных раздзелах дысцыпліны;
- вуснае апытанне падчас заняткаў;
- выступленні студэнтаў на семінарскіх занятках па распрацаваных імі тэмах;
- падрыхтоўка і абарона рэфератаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Крытэрыі ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

Ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці ажыццяўляецца ў адпаведнасці крытэрыямі ацэнкі ведаў і кампетэнцый студэнтаў па дзесяцібальнай шкале.

Ацэнка	Крытэрыі
10 (дзесяць) балаў	<p>Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы, а таксама па некаторых асноўных пытаннях, якія выходзяць за ямежы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьмовае і лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні; бездакорнае валоданне інструментарыем дысцыпліны “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей”, уменне эфектыўна выкарыстоўваць яго ў вырашэнні навуковых і прафесійных задач; здольнасць самастойна і творча выконваць складаныя нестандартныя заданні у рамках вучэбнай праграмы; поўнае і глыбокае засваенне зместу асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях рэстытуцыі культурных каштоўнасцей і аналізаваць іх, выкарыстоўваць навуковыя дасягненні, звязаныя з іншымі дысцыплінамі; творчая самастойная праца на семінарскіх занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень выканання заданняў.</p>
9 (дзесяць) балаў	<p>Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх пастаўленых пытаннях у аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьмовае і лагічнае выкладанне адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні; валоданне інструментарыем дысцыпліны “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей”, уменне эфектыўна выкарыстоўваць яго у вырашэнні навуковых і прафесійных задач; здольнасць самастойна і творча выконваць складаныя нестандартныя заданні ў межах вучэбнай праграмы; поўнае засваенне зместу асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца у</p>

	<p>сутнасці асноўных тэорый і кірункаў ў галіне рэстытуцыі аналізаваць іх; актыўная самастойная праца на семінарскіх занятках, сістэматычны удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень выканання заданняў.</p>
<p>8 (восем) балаў</p>	<p>Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх пастаўленых пытаннях аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьмовае і лігічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні; валоданне інструментарыем дысцыпліны “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей”, уменне выкарыстоўваць яго ў вырашэнні навуковых і прафесійных задач; здольнасць самастойна выконваць складаныя заданні ў межах вучэбнай праграмы; засваенне зместу асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў сутнасці асноўных тэорый і кірункаў рэстытуцыі аналізаваць іх; актыўная самастойная праца на семінарскіх занятках, сістэматычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень выканання заданняў.</p>
<p>7 (сем) балаў</p>	<p>Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьмовае і лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні; валоданне інструментарыем дысцыпліны “Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей”, уменне выкарыстоўваць яго ў пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач; свабоднае выкананне тыповых заданняў у рамках вучэбнай праграмы; засваенне зместу асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца у сутнасці асноўных тэорый і кірункаў рэстытуцыі культурных каштоўнасцей даваць ім аналітычную ацэнку; актыўная самастойная праца на семінарскіх занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі узровень выканання заданняў.</p>

6 (шэсць) балаў	<p>Дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне неабходнай навуковай і спецыяльнай тэрміналогіі, пісьмовае і лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне абагульняць і рабіць абгрунтаваныя высновы; валоданне інструментарыем рэстытуцыі, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач; здольнасць самастойна выконваць тыпавыя заданні ў рамках вучэбнай праграмы; засваенне зместу асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца у сутнасці базавых тэорый і кірункаў рэстытуцыі культурных каштоўнасцей і даваць ім параўнальную ацэнку; самастойная праца на семінарскіх занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы узровень выканання заданняў.</p>
5 (пяць) балаў	<p>Дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьменнае і лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць высновы; валоданне інструментарыем і матэрыялам рэстытуцыі, уменне яго выкарыстоўваць у вырашэнні вучэбных і прафесійных задач; здольнасць самастойна выконваць тыпавыя заданні у рамках вучэбнай праграмы; засваенне зместу асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца у сутнасці базавых тэорый і кірункаў рэстытуцыі і даваць ім параўнальную ацэнку; уменне самастойна працаваць на семінарскіх занятках, фрагментарны ўдзел у групавых абмеркаваннях, здавальняючы ўзровень выканання заданняў.</p>
4 (чатыры) балы	<p>Дастатковы аб'ём ведаў у рамках крыніцазнаўства; засваенне зместу асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць высновы без істотных</p>

	<p>памылак; валоданне інструментарыем у галіне рэстытуцыі, уменне яго выкарыстоўваць пры выкананні тыповых заданняў; уменне выконваць тыповыя заданні пад кіраўніцтвам выкладчыка; уменне арыентавацца ў сутнасці асноўных тэорый і кірункаў рэстытуцыі культурных каштоўнасцей і даваць ім ацэнку; здавальняючы ўзровень выканання заданняў.</p>
<p>3 (тры) балы – незалічана</p>	<p>Недастаткова поўны аб'ём ведаў у рамках крыніцазнаўства; веданне зместу часткі асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, выкладанне матэрыялу з істотнымі фактычнымі і лагічнымі памылкамі; слабае валоданне інструментарыем і матэрыялам рэстытуцыі; няўменне выконваць тыповыя заданні; няўменне арыентавацца у сутнасці асноўных тэорый і кірункаў рэстытуцыі культурных каштоўнасцей; пасіўнасць на семінарскіх занятках, нізкі ўзровень культуры выканання і афармлення заданняў.</p>
<p>2 (два) балы – незалічана</p>	<p>Фрагментарныя веды ў рамках крыніцазнаўства; веды зместу асобнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; няўменне выкарыстаць навуковую тэрміналогію ў галіне рэстытуцыі, наяўнасць у адказе грубых лагічных і фактычных памылак; пасіўнасць на семінарскіх занятках; нізкі ўзровень культуры выканання і афармлення заданняў.</p>
<p>1 (адзін) бал – незалічана</p>	<p>Адсутнасць ведаў і кампетэнцый у рамках адукацыйнага стандарту ці адмова ад адказу.</p>

Пытання для самакантроля

1. Растлумачце тэрмін “рэстытуцыя”..
2. Назавіце аб’екты гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі , якія аказаліся за межамі краіны
3. Ахарактарызуйце прававы фундамент рэстытуцыі ў XX ст.
4. Раскажыце пра міграцыю аб’ектаў гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі ў перыяд Новага Часу
5. Вызначыце асноўныя этапы станаўлення і развіцця інстытута рэстытуцыі ў Еўропе
6. Раскажыце пра перамяшчэнне культурных каштоўнасцей Беларусі ў перыяд Першай сусветнай вайны і міжваенны перыяд
7. Дайце характарыстыку рухомах культурных каштоўнасцей і асноўных метадаў іх абароны
8. Што вы ведаеце пра вырашэнне пытання вяртання перамяшчаных каштоўнасцей на беларускую тэрыторыю ў савецкі час
9. Што вам вядома пра перамяшчэнне культурных каштоўнасцей еўрапейскіх краін ў гады Другой сусветнай вайны.
10. Што вам вядома пра перамяшчэнне культурных каштоўнасцей рэспублік СССР ў гады Вялікай Айчыннай вайны.
11. Культурныя каштоўнасці Беларусі, перамяшчаныя ў Літву.
12. Ахова культурных каштоўнасцей як адзін з накірункаў дзейнасці ЮНЕСКА.
13. Культурныя каштоўнасці Беларусі, перамяшчаныя ў Расію.
14. Ахова культурных каштоўнасцей як адзін з накірункаў дзейнасці ІКОМ.
15. Культурныя каштоўнасці Беларусі, перамяшчаныя ў Польшчу.
16. Ахова культурных каштоўнасцей як адзін з накірункаў дзейнасці EuropaNostra.
17. Культурныя каштоўнасці Беларусі, перамяшчаныя ў Чэхію.
18. Музеі і міжнародны абарот культурных каштоўнасцей. Справа «золатаскіфаў» ва ўзаемаадносінах Расіі і Украіны.
19. Культурныя каштоўнасці Беларусі, перамяшчаныя ва Украіну.
20. «Пакт Рэыха» 1934 г. і ахова культурных каштоўнасцей.
21. Дзейнасць беларускіх грамадскіх аб’яднанняў па пошуку і вяртання беларускіх культурных каштоўнасцей.
22. Федэральны закон РФ «О культурных ценностях, перемещённых в
23. Союз ССР в результате Второй мировой войны и находящиеся на
24. территории РФ» 1998 г. і яго ўплыў на вырашэнне пытанняў рэстытуцыі

25. Лёс крыжа Ефрасінні Полацкай у кантэксте праблемы рэстытуцыі.
26. Ахарактарызуйце дзейнасць А. Мальдзіса і камісіі “Вяртаньня”.
27. Перамяшчэнне калекцыі кн. Радзівілаў з Нясвіжа і праблема рэстытуцыі.
28. Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей па выніках Першай сусветнай вайны ва ўзаемаадносінах РСФСР і Польшчы.
29. Рэпатрыяцыя насельніцтва БССР у Польшчу і праблема вывоза культурных каштоўнасцей.
30. Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей па выніках Другой сусветнай вайны
31. Праблема рэстытуцыі ў межах краін СНД і Балтыі на сучасным этапе.
32. Дайце характарыстыку нацыянальнай прававой базы па пытаннях рэстытуцыі
33. Абзначце асноўныя аспекты дзяржаўнай палітыкі РБ ў галіне рэстытуцыі перамешчаных аб’ектаў гісторыка-культурнай спадчыны
34. Назавіце асноўныя кірункі ўдзелу Рэспублікі Беларусь у міжнародных пагадненнях па пытаннях рэстытуцыі перамешчаных аб’ектаў гісторыка-культурнай спадчыны.
35. Вызначце перспектыўныя кірункі уяўлення перамешчанай гісторыка-культурнай спадчыны ў сацыякультурную і навуковую прастору

1. Паняцце рэстытуцыі.
2. Вывучэнне пытання рэстытуцыі ў расійскай і айчыннай навуцы.
3. Праблемы міграцыі беларускіх культурных каштоўнасцей у эпоху Сярэднявечча і Новага часу
4. Вываз дакументальных матэрыялаў з Беларусі ў XIX – пачатку XX стагоддзя
5. Распродаж музейных каштоўнасцей Беларусі на замежных аўкцыёнах у 1920-я гады
6. Перамешчаныя беларускія кнігі і кніжныя калекцыі
7. Вываз культурных каштоўнасцей нацыстамі з тэрыторыі еўрапейскіх краін у гады Другой сусветнай вайны
8. Перамяшчэнне культурных каштоўнасцей БССР у перыяд Вялікай Айчыннай вайны
9. Беларускія нацыянальныя каштоўнасці ў Расіі, Польшчы і Літве
10. Гісторыя узнікнення і развіцця інстытута рэстытуцыі
11. Міжнародная дзейнасць Беларусі па пытаннях рэстытуцыі культурнай спадчыны у савецкі час
12. Рэстытуцыя культурных каштоўнасцей БССР, перамешчаных у перыяд Вялікай Айчыннай вайны
13. Нацыянальнае прававое рэгуляванне пытанняў вяртання культурных каштоўнасцей
14. Асноўныя прынцыпы вырашэння спрэчных пытанняў у галіне рэстытуцыі ў сучаснай міжнароднай практыцы
15. Камісія “Вяртанне” і дзейнасць А.Мальдзіса па пошуку і рэстытуцыі беларускай культурнай спадчыны
16. Удзел РБ у міжнародных пагадненнях па пытаннях вяртання культурных каштоўнасцей
17. Вырашэнне пытання гісторыка-культурнай спадчыны пасля распаду Савецкага Саюза. Праблемы рэстытуцыі культурных каштоўнасцей у межах супрацоўніцтва краін СНД
18. Дзейнасць Камісіі пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь па выяўленню, вяртання, выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і абарот нацыянальных культурных каштоўнасцяў, якія апынуліся за межамі Беларусі (2009 г.)
19. Дзейнасць Камісіі па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь 2017 г.
20. Стварэнне зводнага рээстра беларускіх культурных каштоўнасцяў, якія апынуліся за межамі Рэспублікі Беларусь

21. Увядзенне ў навуковы зварот беларускіх культурных каштоўнасцей, што апыніліся за межамі РБ
22. Пспехі і перспектывы ў галіне вяртання культурных каштоўнасцей

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ